Försäkrar för ett bättre arbetsliv

KAROLINSKA INSTITUTET

Pressmeddelande **Stockholm den 11 november 2004**

Till redaktionen: Mer information finns på www.afa.se

Ny metodik minskar sjukfrånvaron

Minskad sjukfrånvaro, bättre hälsa och livsstil hos medarbetarna och sundare psykosocial arbetsmiljö. Det är resultaten av arbetsmiljöarbetet inom Oxelösunds kommun och Frigoscandia Distribution som bygger på en ny, vetenskapligt testad metodik för att främja hälsa och produktivitet inom medelstora och stora företag och organisationer. Metodiken, som har tagits fram av forskare vid Karolinska Institutet och används inom AFA:s arbetsmiljöprogram, presenteras i en rapport idag.

- **Oxelösunds kommun har minskat antalet långtidssjuka med 35 procent samt minskat antalet sjukdagar per anställd med 16 procent under perioden 2002/2003.**
- **Frigoscandia Distribution har sänkt sjukfrånvaron med drygt 20 procent på knappt två år och beräknar spara 4,3 mkr för varje procentenhet som sjukfrånvaron sjunker.**

- Systematiskt arbetsmiljöarbete och hälsosatsningar minskar sjukfrånvaron. Men ingenting ersätter en engagerad och ansvarstagande ledning. De har haft god hjälp av den struktur som Karolinska Institutets forskning har gett, säger Gunnar Söderberg, vice VD AFA.

Idag presenterade Karolinska Institutet den preliminära slutrapporten av AHA-projektet (Arbete och Hälsa i process- och verkstadsindustri inför 2000-talet) där den nya metodiken har utvecklats. Projektet pågick mellan 2000 och 2003 på Södra Cell Värö, Stora Enso Skutskärs Bruk, Volvo Lastvagnar Göteborg samt Sandvik Materials Technology.

Kartläggning och konkreta åtgärder
AHA-metodiken innebär i korthet en systematisk kartläggning av medarbetarnas hälsa, livsstil och psykosociala arbetsmiljö med hjälp av ett vetenskapligt frågeformulär. Medarbetarna får dels en personlig återkoppling på sina svar, dels sker en återkoppling på gruppnivå. Därefter genomförs förebyggande och rehabiliterande insatser både på individ- och gruppnivå.

Projektet visar att jämfört med den privata sektorn totalt minskade den totala sjukfrånvaron vid tre av de fyra deltagande företagen. Förändringar i livsstil och hälsa syns på alla företagen, främst när det gäller rökning och alkohol.

- Det är anmärkningsvärt och mycket glädjande att mellan 70 och 80 procent av de som ändrade sin livsstil eller arbetssituation bibehöll denna förändring efter projektets slut, säger Irene Jensen, professor i personskadeprevention vid Karolinska Institutet, som har ansvarat för AHA-projektet.

Försäkrar för ett bättre arbetsliv

KAROLINSKA INSTITUTET

Den tydligaste förändringen av den psykosociala arbetsmiljön finns bland de företag som upprättat konkreta handlingsplaner för förändring. Främst handlar det om inflytande över arbetssituation, ledarskap, organisationsklimat och engagemang i företaget.

Forskningsresultat blir verklighet i AFA-programmen
Kunskaperna från AHA-projektet tillämpas i försäkringsorganisationen AFA:s arbetsmiljöprogram för kommuner och landsting (Sunt liv.nu) och det privata näringslivet (Bättre arbetsmiljö och hälsa). Två exempel på deltagare är Oxelösunds kommun och logistikföretaget Frigoscandia Distribution. De har båda på kort tid minskat sjukfrånvaron och sjukkostnaderna samt ökat produktiviteten med hjälp av det nya arbetssättet.

Omfattande satsningar på rehabilitering
Oxelösunds kommun har upprättat nya riktlinjer för rehabilitering och aktivt arbete med långtidssjukskrivna, nya samarbetsformer med försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Man har satsat stort på utbildning inom arbetsmiljöfrågor och chefs- och ledarskap. För det framtida arbetet har kommunen upprättat en aktivitetsplan som samordnats med kommunens utbildningsplan, verksamhetsplan och budget. På varje arbetsplats har kommunen också tillsammans med AFA skapat så kallade arbetsplatsdialoger.

Företagshälsovård för alla
Frigoscandia har genomfört en rad åtgärder för att förbättra arbetsmiljön och hälsan. Bland annat företagshälsovård för alla, regelbundna, strukturerade arbetsplatsträffar och en extern sjukskrivningstjänst. Förra året kostade sjukfrånvaron företaget totalt 31 miljoner kronor (inkl. nyrekrytering, produktions-bortfall och framtida rehabiliteringsinsatser) För varje procentenhet som sjukfrånvaron sjunker beräknar de spara cirka 4,3 miljoner kronor (beräknat på 2004). Insatserna är naturligtvis kostsamma men så här långt är arbetet självfinansierande.

För mer information kontakta
Irene Jensen, professor Karolinska Institutet, 08-545 726 43, 070-577 76 59
Gunnar Söderberg, vice VD AFA, 08-696 46 00, 0708-92 85 70
Åsa Rosendahl-Söder, projektledare Oxelösunds kommun, 0155-38182, 070-212 98 59
Lars Adgård, VD Frigoscandia, 042-17 80 99, 0708-17 80 99

Karolinska Institutet är Sveriges enda universitet med renodlad medicinsk inriktning. Det är också ett av Europas största centrum för medicinsk utbildning och forskning, och den som utser Nobelpristagaren i fysiologi eller medicin. Genom utbildning, forskning och information bidrar Karolinska Institutet till att förbättra människors hälsa. **www.ki.se**

AFA administrerar avtalsförsäkringar, bestämda i kollektivavtal eller andra överenskommelser mellan arbetsmarknadens parter. Försäkringarna ger stöd vid sjukdom, arbetsbrist, dödsfall, arbetsskada och föräldraledighet. Fler än tre miljoner människor omfattas av minst en av dessa försäkringar. En viktig del av AFA:s verksamhet är också att stödja forskning och projekt som aktivt syftar till att förbättra folkhälsa, arbetsmiljö och enskildas livskvalitet. AFA ägs av Svenskt Näringsliv, LO och PTK. **www.afa.se**